



Stockholms
stad

Årsrapport 2013

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Rapport från
Stadsrevisionen

Nr 25, 2013

Dnr 3.1.2-61/2014

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I ”årsrapporter” för nämnder och ”granskningspromemorior” för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Fördjupade granskningar som sker under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

Till
Miljö- och
hälsoskyddsnämnden

Revisorerna för miljö- och hälsoskyddsnämnden har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2013. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2014-06-30.

På revisorernas vägnar

Bengt Leijon
Ordförande

Maria Lövgren
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Revisionskontoret bedömer sammantaget att miljö- och hälsoskyddsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämnden redovisar ett nettoöverskott om 3,0 mnkr jämfört med budget och nämndens verksamhetsmässiga måluppfyllelse bedöms överlag vara god.

Intern kontroll

Revisionskontoret bedömer att nämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Revisionskontoret bedömer att nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi, verksamhet och kvalitet följs systematiskt upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter. För de fördjupade granskningar som är genomförda framgår att inga väsentliga brister har noterats.

Bokslut och räkenskaper

Revisionskontoret bedömer att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Innehåll

Årets granskning	1
Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi	1
Intern kontroll	3
Bokslut och räkenskaper	5
Uppföljning av tidigare års granskning	5
Bilaga 1 - Bedömningskriterier	
Bilaga 2 - Årets fördjupade granskningar och projekt	
Bilaga 3 - Uppföljning av lämnade rekommendationer	

Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionsred i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

I rapporten redovisas översiktligt resultatet av revisionsårets grundläggande och fördjupade granskningar. De fördjupade granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i *bilaga 2*.

En uppföljning av i vad mån nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskning redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i *bilaga 3*.

De förtroendevalda revisorerna har träffat representanter för nämnden i samband med genomgång av 2012 års granskning och avstämning inför 2013.

Granskningsledare har varit Stefan Rydberg vid revisionskontoret samt Peter Alm vid PwC.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Sammantaget bedöms att miljö- och hälsoskyddsnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Nämnden resultat för år 2013 är i allt väsentligt förenligt med de mål som fullmäktige har fastställt.

Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2013:

Mnkr	Budget 2013	B o k s l u t 2 0 1 3			Budget- avvikelse 2012
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	178,2	173,0	5,2	2,9 %	5,6
Intäkter	96,5	94,4	-2,1	-2,2 %	-4,7
Verksamhetens nettokostnader	81,7	78,6	3,1	3,8 %	0,9
Avskrivningar		0,1	-0,1		-0,3
Internräntor					
Driftbudgetens nettokostnader	81,7	78,7	3,0	3,7 %	0,6
Investeringsplan					
Utgifter	0,8	0,5	0,3	37,5 %	
Inkomster					
Nettoutgifter	0,8	0,5	0,3	37,5 %	

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med 3,0 mnkr eller 3,7 procent i förhållande till budgeten. Utfallet visar att budgethållningen har varit tillräcklig.

Enligt nämndens redovisning beror de största avvikelserna främst på lägre personalkostnader än budgeterat. Detta beror på vakanser som uppstått vid föräldraledigheter och personalomsättning men också på nämnden var försiktig inför 2014 eftersom budgeten delvis utgjordes av tillfälliga medel som skulle upphöra 2014. Intäkterna blev 2,1 mnkr lägre än budgeterat främst beroende på att all tillsynstid inte utförts inom livsmedelskontrollen och att vissa intäkter inom projekten blev lägre än budgeterat.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

Verksamhetens resultat

Revisionskontoret bedömer att nämndens resultat för 2013 i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt.

Bedömningen grundas på en granskning av nämndens verksamhetsberättelse samt på de fördjupade granskningar som revisionskontoret har genomfört under året. Under året har

granskning skett av systematiskt miljöarbete. Resultatet av denna granskning redovisas i bilaga 2.

Nämndens verksamhetsmässiga måluppfyllelse bedöms överlag vara god. Av sammanlagt 21 nämndmål är det endast 3 som uppfylls delvis, övriga uppnås helt. Särskilt kan noteras att tillsynsverksamheten har en fortsatt stark utveckling, vilket framgår av resultatet av undersökning om företagares uppfattning om Stockholms stads service där nämnden erhöll 72 i Nöjd-Kund-Index (NKI) jämfört med 64 i senaste mätningen. Verksamhetsutövarna har givit högt betyg till bl.a. service, tillgänglighet och effektivitet.

De verksamhetsmål som fullmäktige fastställt uppfylls helt med undantag av målet ”Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten” som uppnås delvis. Detta beror bl.a. på att indikatorn Aktivt Medskapandeindex inte når upp till målvärdet på 80 % (Utfall 78 %) samt att utfallet för sjukfrånvaron på 2,6 % är något högre än målet på 2,4 % (nämnden klarar dock fullmäktiges årsmål på 4,4 %).

Nämnden har fått ett uppdrag från kommunfullmäktige under året om att verkställa ansökan till Länsstyrelsen att från Länsstyrelsen erhålla delegation av tillsynsbefogenheter enligt Miljöbalken för ett antal områden. Nämnden har verkställt ansökan enligt uppdraget och fått delegation från Länsstyrelsen.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Den interna kontrollen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

Sammanfattningsvis bedömer vi att nämndens interna kontroll har varit tillräcklig. De iakttagelser som ligger till grund för denna bedömning redovisas nedan. Av redovisningen framgår att inga väsentliga brister har noterats.

En del i nämndens interna kontroll är att säkerställa en ändamålsenlig styrning och kontroll av ekonomi och verksamhet. Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2013 och bedömer att nämndens egna mål ansluter till kommunfullmäktiges mål för den verksamhet som nämnden bedriver. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.

Revisionskontoret bedömer att nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi, verksamhet och kvalitet följs systematiskt upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter.

Årets uppföljningar har identifierat några ekonomiska osäkerheter. Det gäller projektet Hållbara Järva där det finns risk att nämnden inte uppnår alla delmål som kan resultera i utebliven externfinansiering med 1,8 mnkr. Dessutom finns risk att projektet Elbilsupphandlingen inte får avsättning för alla planerade bilar, vilket medför en risk för nämnden på maximalt 1,5 mnkr.

Nedanstående sammanställning visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter under året kan förbättras. När det gäller kostnaderna är avvikelsen 2,7 procent mellan bokslutet och prognosen i tertialrapport 2. Detta beror främst på projekten där kostnaderna är svåra att prognostisera samt lägre personalkostnader för tillsynsavdelningarna till följd av vakanser och tjänst- och föräldradigheter. Detta var en tillfällig minskning av personalkostnader eftersom flera vakanser tillsattes i slutet av 2013 och i början av 2014. Beträffande avvikelsen på 1,8 procent för intäkterna beror detta på lägre intäkter för den projektrelaterade verksamheten eftersom lägre kostnader inom projekten också medför lägre intäkter.

Mnkr	Tertial- rapport 1 2013	Tertial- rapport 2 2013	Bokslut 2013	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	178,8	177,7	173,0	4,7	2,7 %
Intäkter	97,3	96,2	94,4	-1,8	-1,8 %
Verksamhetens nettokostnader	81,5	81,5	78,6	2,9	3,6 %
Avskrivningar	0,2	0,2	0,1	0,1	
Internräntor					
Driftbudgetens nettokostnader	81,7	81,7	78,7	3,0	3,7 %
Investeringsplan					
Utgifter		0,8	0,5	0,3	

Revisionskontorets granskning av nämndens system för intern kontroll visar att systemet är aktuellt och överensstämmer med nuvarande organisation. Ansvarsfördelningen är tydlig och avdelningen Verksamhetsstöd har en tydlig roll som pådrivande i internkontroll arbetet.

Nämnden har under året utvecklat den interna kontrollen genom en mer konkret arbetsplanering och även infört fler kontrollområden och kontrollmoment. Delvis sker internkontrollen genom särskilda interkontrollprojekt.

Revisionskontoret har genomfört följande fördjupade granskningar av nämndens interna kontroll. Granskning har skett av faktureringsrutiner, lönehantering, kontoanalys, livsmedelskontrollens tillsynsarbete samt kontroll av inomhusmiljön i stadens fastigheter. Vissa brister har noterats men dessa är inte av sådan omfattning att de väsentligt påverkar bedömningen av nämndens interna kontroll. När det gäller kontrollen av inomhusmiljön rekommenderas nämnden, för att minska problemet med att nya verksamheter inte anmäler sin verksamhet, att se över sina informationsinsatser. Resultatet av dessa granskningar redovisas i bilaga 2.

Bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på de löpande granskningar som genomförts under året.

Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionskontoret gör årligen en uppföljning och bedömning av i vad mån nämnden har beaktat rekommendationerna, se *bilaga 3*.

Revisionskontorets uppföljning visar att nämnden i huvudsak har beaktat revisionens rekommendationer.

Bilaga 1 - Bedömningskriterier

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

<i>Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande</i>
--

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
- Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämnden har ett fungerande informations- och kommunikationssystem för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
- Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet för att säkra att den fungerar på ett betryggande sätt.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Bilaga 2 - Årets granskningar och projekt

Fördjupade granskningar och projekt under perioden april 2013 – mars 2014

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

*Systematiskt miljöarbete - Hållbar användning av mark och vatten”
(rapport nr 7, 2013)*

En granskning har genomförts avseende systematiskt miljöarbete med inriktning på miljöprogrammets målområde ”Hållbar användning av mark och vatten”. Granskningen syftar till att bedöma om stadens nämnder och styrelser arbetar på ett ändamålsenligt sätt för att uppnå målen inom målområdet. Den sammantagna bedömningen är att miljö- och hälsoskyddsnämnden liksom övriga granskade nämnder och bolag genom sin dagliga verksamhet bidrar till måluppfyllelse inom målområdet hållbar användning av mark och vatten.

Som en del av miljöprogrammets implementering har alla nämnder och styrelser fått i uppdrag att ta fram en miljöhandlingsplan som kartlägger respektive verksamhets miljöpåverkan samt beskriver åtgärder för att minska denna. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tagit fram en sådan plan. Den innehåller dock inte mål eller aktiviteter som är kopplade till området hållbar användning av mark och vatten, vilket av förvaltningen anges vara svårt att formulera. De har fokuserat på nämndens direkta miljöeffekter, d.v.s. den miljöpåverkan driften ger upphov till.

Samarbetet mellan granskade nämnder och bolag upplevs fungera bra i de formella processerna och i projekten, men nämnden anser dock att det totalt sett finns utrymme för förbättringar och att de kompetenser som finns i hela staden inte används i tillräcklig omfattning.

Nämnden har den 18 december 2013 lämnat ett yttrande över rapporten. Av yttrandet framgår bl.a. att nämnden i sin miljöhandlingsplan inte angivit några mål eller aktiviteter som är direkt kopplade till området hållbar användning av mark och vatten då man gjort bedömningen att driften inte ger upphov till miljöaspekter kopplade till målområdet.

Intern kontroll

Faktureringsrutiner

En granskning har genomförts för att bedöma om den interna kontrollen avseende avstämningsrutinerna för fakturering är tillräcklig och om uppgifterna i redovisningen är aktuella, fullständiga och rättvisande.

Den sammanfattande bedömningen att den interna kontrollen i huvudsak är tillräcklig.

Lönehantering

En granskning har genomförts med syfte att bedöma den interna kontrollen inom lönehanteringen. Den interna kontrollen bedömdes i huvudsak vara tillräcklig. Nämnden rekommenderades att införa mer stickprovskontroller för att säkerställa att inrapportering av avvikelser gjorts korrekt av medarbetare och personalrapportör/administrativ assistent.

Som framgår av bilaga 3 har nämnden under året infört mer stickprovskontroller.

Kontoanalys

En granskning har genomförts där syftet är att bedöma om den interna kontrollen baserat på ett urval redovisningstransaktioner, främst leverantörsutbetalningar, är tillräcklig i syfte att säkerställa rättvisande räkenskaper. Granskningens inriktning var att fånga upp avvikelser/poster som kan ha ekonomisk eller förtroendekänslig betydelse. Granskningen har genomförts genom urvalsanalys utifrån transaktionsfiler för perioden 1 januari – 31 augusti 2013.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen avseende redovisningen baserat på ett urval redovisningstransaktioner är tillräcklig.

Livsmedelskontrollens tillsynsarbete

Granskning har skett avseende nämndens arbete att utföra uppdraget angående livsmedelstillsyn på ett tillfredsställande sätt. Av granskningen framgår att nämnden arbetar på ett systematiskt sätt med riskklassning av livsmedelsanläggningar. Positivt är att förvaltningen har inrättat en egen grupp som utför intern kontroll av hur tillsynen utförs.

Den sammanfattande bedömningen är att nämnden utför sitt uppdrag angående livsmedelstillsynen på ett tillfredsställande sätt.

Kontroll av inomhusmiljön i stadens fastigheter

En granskning har genomförts med syftet är att bedöma om nämnden bedriver en tillräcklig och effektiv kontroll av inomhusmiljön i stadens fastigheter. Granskningen har omfattat skolor, förskolor samt bassängbadsanläggningar.

Tillsynsintervallet för grundskolor/förskolor har under 2013 minskat till 4 år (var tidigare 5 år), vilket innebär ett beting på 318 inspektioner. När det gäller bassängbaden är även här tillsynsintervallet 4 år. Under 2012 genomfördes 18 inspektioner och för 2013 är planerat 20 inspektioner.

Den övergripande bedömningen, utifrån genomförd granskning, är att nämnden bedriver en tillräcklig och effektiv kontroll av inomhusmiljön i stadens fastigheter. För att minska problemet med att nya verksamheter inte anmäler sin verksamhet bör nämnden se över sina informationsinsatser.

